

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7\(180\).29](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).29)
УДК 378. 637.233

Проценко А. А.
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання і
спортивних дисциплін, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
<https://orcid.org/0000-0003-0729-346X>

Гарбар Д. О.
аспірант, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
<https://orcid.org/0009-0007-2632-3827>

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИЙ АСПЕКТ

Резюме. Мета дослідження – теоретичне обґрунтування здоров'язберігаючого аспекту професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури. Матеріал і методи дослідження. Методи дослідження: теоретичний аналіз науково-методичної, практичної літератури, нормативних документів; соціологічні методи дослідження; методи математичного аналізу. У дослідженні взяли участь 88 студентів. Результати. Узагальнені результати показали, що більшість студентів оцінюють свою компетентність на середньому рівні у багатьох аспектах, таких як розуміння предметної області, знання про правильне харчування та активний спосіб життя. Проте, існують аспекти, де знання виявилися менш задовільними, наприклад, у здатності надавати долікарську допомогу в невідкладних ситуаціях та навчати учнів профілактиці захворювань та здоровому способу життя. Висновок дослідження підкреслює необхідність подальшої роботи у покращенні певних аспектів компетентності майбутніх вчителів фізичної культури, особливо тих, що стосуються здоров'язбереження.

Ключові слова: професійна підготовка, вміння і навички, компетентність, майбутні вчителі фізичної культури.

Andriy Protsenko, Dmytro Harbar Professional competence of future physical education teachers: health-preserving aspect. Abstract. The purpose of the study is to theoretically justify the health-preserving aspect of the professional competence of future physical education teachers. Materials and methods. To achieve the stated goal, research methods such as theoretical analysis of scientific-methodical and practical literature, normative documents, sociological research methods, and methods of mathematical analysis were used. The study involved 88 undergraduate students majoring in Physical Education at Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytskyi, Uzhhorod National University, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, and the Pedagogical College of Khortysia National Academy. Results. Research on the professional competence of future physical education teachers in the context of health preservation is crucial for promoting a healthy lifestyle among students. In this context, competence is manifested through the development of professional skills and knowledge in physical education and related areas such as health, nutrition, and safety during physical activity. The study, which involved 88 students, focused on their self-assessment of competence using a five-point scale. Generalized results showed that most students assess their competence at an average level in many aspects, such as understanding the subject area, knowledge of proper nutrition, and an active lifestyle. However, there are areas where knowledge is less satisfactory, such as the ability to provide emergency medical assistance and teach students about disease prevention and healthy living. Conclusion. The conclusion of the study emphasizes the need for further improvement in certain aspects of the competence of future physical education teachers, especially those related to health preservation. This is important for ensuring the proper level of physical education and health of students in the future.

Keywords: professional training, skills and abilities, competence, future physical education teachers.

Постановка проблеми й аналіз результатів останніх досліджень. Процес реформування освіти в Україні відображає загальні тенденції, що прослідковуються протягом останніх двадцяти років у країнах Європи. Ці тенденції зумовлені визнанням важливості знань як ключового фактору для суспільного прогресу та добробуту [5]. Вони охоплюють ряд заходів, таких як упровадження нових освітніх стандартів, актуалізація навчальних програм, вдосконалення навчально-методичних матеріалів, підручників, а також застосування нових форм і методів навчання [12].

В рамках модернізації освітньої системи України великий акцент робиться на компетентнісний підхід, який визнається однією з ключових концепцій у переосмисленні змісту освіти. Цей підхід передбачає, що орієнтація освітнього процесу спрямована на формування та розвиток базових і предметних компетентностей особистості, з метою виховання загальної компетентності, що є інтегрованою характеристикою особистості [2; 4; 9; 10].

Саме тому, дослідження професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури здоров'язберігаючого аспекту має велику актуальність у сучасному освітньому контексті. Аналіз літератури вказує на те, що фізичне здоров'я та активний спосіб життя стають все більшою проблемою у сучасному суспільстві, зокрема серед молоді. Такий стан справ пояснюється зростанням захворювань, пов'язаних зі знеактивним способом життя та неправильним харчуванням [1; 3; 6].

Майбутні вчителі фізичної культури відіграють ключову роль у формуванні здорового способу життя серед учнів. Їхня професійна компетентність у сфері здоров'язбереження стає критичною для успішної реалізації цієї місії. Вони повинні мати не лише високий рівень фахової підготовки у галузі фізичної культури, але й бути здатними до ефективного впливу на

формування здорового способу життя учнів через організацію занять, мотивацію до фізичної активності та надання інформації про здоровий спосіб життя [14; 17].

Усе більше уваги в українській освіті приділяється професійному компетентнісному підходу, що є частиною процесів оновлення освітніх систем у країні. Цей підхід виокремлюється в працях видатних вітчизняних вчених, таких як Антонова О. Є., Поліщук Н. М., Бабюк С., Башавець Н. А., Белікова Н.О., Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І., Бойченко Т., Воронін Д. Є., Сафонов Д.А., Черненко С.А., Успенська В., Шаповалова Т. Г. та інші.

Ці дослідники розглядають компетентнісний підхід в освіті як напрямок, спрямований на формування та розвиток ключових базових та предметних компетентностей особистості. Вони підкреслюють, що результатом цього процесу має бути створення загальної компетентності, що представляє собою інтегровану характеристику особистості. Однак, з-поміж праць науковців, недостатньо уваги зосереджено на здоров'язберігаючій компетентності майбутніх вчителів фізичної культури.

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування здоров'язберігаючого аспекту професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури.

Методи й організація дослідження. Для реалізації поставленої мети було використано методи дослідження: теоретичний аналіз науково-методичної, практичної літератури, нормативних документів; соціологічні методи дослідження; методи математичного аналізу. У дослідженні взяли участь 88 здобувачів вищої освіти (бакалаврський рівень) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Ужгородського національного університету, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Педагогічного фахового коледжу Хортицької національної академії, які навчаються на бакалаврському рівні за спеціальністю 014.11 «Середня освіта. Фізична культура». У групі респондентів переважна кількість була хлопців (63,6 %), в порівнянні дівчат (36,4 %). З-поміж досліджуваних здобувачів були першокурсники – 19 осіб (21,6 %), другокурсники – 34 студенти (38,6 %) та четвертокурсники – 35 респондентів (39,8 %).

Результати і дискусія. Професійна компетентність майбутніх вчителів фізичної культури відіграє важливу роль у формуванні здорового способу життя та фізичного розвитку студентів. Здоров'язберігаючий аспект у цьому контексті стає ключовим, оскільки вимагає розвитку не лише фахових навичок у галузі фізичної культури, але й знань про здоров'я, правильного харчування, безпеки під час занять фізичною активністю та інші аспекти, які впливають на загальний стан здоров'я. З метою покращення якості фізичного виховання і збереження здоров'я молодого покоління, дослідження професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури з урахуванням здоров'язбережувального підходу має велике значення. Тому нами, у ході соціологічного дослідження визначено думку студентів щодо їх фахових вмінь та навичок як майбутніх вчителів фізичної культури з погляду здоров'язберігаючої компетентності (табл. 1).

Таблиця 1

Самооцінка рівнів фахових компетенцій майбутніх вчителів фізичної культури (n=88)

Перелік фахових компетенцій	Рівні*									
	1		2		3		4		5	
	абс. к-сть	%	абс. к-сть	%	абс. к-сть	%	абс. к-сть	%	абс. к-сть	%
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	7	8,0	11	12,5	32	36,4	28	31,8	10	11,4
Здатність трактувати знання про правильне харчування та активний спосіб життя	3	3,4	7	8,0	28	31,8	31	35,2	19	21,6
Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної культури	1	1,1	15	17,0	27	30,7	33	37,5	12	13,6
Здатність працювати з різними віковими групами учнів	5	5,7	10	11,4	24	27,3	21	23,9	28	31,8
Здатність мотивувати учнів до занять фізичною культурою	4	4,5	7	8,0	16	18,2	33	37,5	28	31,8
Здатність виконувати базові компоненти планування та проведення занять фізичною активністю	1	1,1	9	10,2	28	31,8	30	34,1	20	22,7
Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль фізичного стану учня відповідними засобами й методами та документувати отримані результати	3	3,4	11	12,5	37	42,0	27	30,7	10	11,4
Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.	5	5,7	11	12,5	31	35,2	30	34,1	11	12,5
Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів	6	6,8	12	13,6	31	35,2	30	34,1	9	10,2
Здатність навчати учнів профілактиці захворювань, здоровому способу життя.	1	1,1	9	10,2	27	30,7	38	43,2	13	14,8

Здатність знаходити шляхи постійного покращення здоров'язберігаючої компетентності вчителя фізичної культури	2	2,3	14	15,9	29	33,0	31	35,2	12	13,6
--	---	-----	----	------	----	------	----	------	----	------

* критерії рівнів: 1 – сформовані на дуже низькому рівні; 2 – сформовані на низькому рівні; 3 – сформовані на середньому рівні; 4 – сформовані на достатньому рівні; 5 – сформовані на високому рівні.

Дослідження самооцінки рівнів фахових компетенцій майбутніх вчителів фізичної культури проводилося на вибірці з 88 учасників. Респондентам пропонувалося оцінити свій рівень компетентності за шкалою від 1 до 5, де 1 – дуже низький рівень, 5 – дуже високий рівень.

Самооцінка знань й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності вказує, що більшість респондентів (36,4%) оцінили свій рівень на 3 бали, що вказує на середню рівень компетентності у цьому питанні.

«Здатність трактувати знання про правильне харчування та активний спосіб життя» як складова професійної компетентності, отримала різноманітні оцінки. 35,2% респондентів високо оцінили свою компетентність на рівні 4 балів, але також були і ті, хто оцінив свою здатність нижче.

«Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної культури», показала, що 36,4% відповідей отримали рівень 3, що свідчить про середній рівень знань та розуміння серед учасників. При цьому лише 11,4% оцінили свої знання на рівні 5.

Дослідження також охопило здатність майбутніх вчителів працювати з різними віковими групами учнів, мотивувати їх до занять фізичною культурою, виконувати планування та проведення занять, контролювати фізичний стан учнів, а також адаптувати практичну діяльність до змінних умов.

Отримані результати свідчать про те, що багато майбутніх вчителів фізичної культури оцінюють свої професійні компетенції як середні та високі. Однак є певні аспекти, які потребують удосконалення та підвищення рівня компетентності. Зокрема, це стосується здатності адаптувати практичну діяльність до змінних умов та знаходити шляхи постійного покращення здоров'язберігаючої компетентності.

Однак, варто зазначити, що низьких рівнів (рівень 1 та 2) було мало, що може свідчити про загальний рівень підготовки учасників. Проте, варто відзначити, що в деяких аспектах, таких як здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів та здатність навчати учнів профілактиці захворювань та здоровому способу життя, було помітно менше відповідей на високих рівнях (рівень 4 та 5), що може вказувати на необхідність подальшої роботи у цих напрямках.

У контексті обговорення результатів дослідження професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури здоров'язберігаючий аспект заслуговує на увагу. Виявлені дані свідчать про певний рівень готовності майбутніх вчителів у важливих аспектах здоров'язбереження, проте залишаються питання, які вимагають уваги.

Значущої уваги заслуговують питання здатності майбутніх вчителів до трактування знань про правильне харчування та активний спосіб життя [13]. Хоча більшість відповідей показали високий рівень у цьому аспекті, проте підвищення свідомості та умінь у цій області може зробити значний внесок у формування здорового способу життя серед молодого покоління.

Важливо відзначити потребу у покращенні здатності майбутніх вчителів у наданні долікарської допомоги в разі виникнення невідкладних станів. Це особливо актуально в контексті фізичної культури, де травми та інші непередбачені ситуації можуть виникати під час занять.

Отже, наше дослідження підкреслює важливість подальшого професійного розвитку майбутніх вчителів фізичної культури в різних аспектах їхньої професійної діяльності, зокрема у здоров'язберігаючому контексті.

Висновки. Дослідження професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури підкреслює їх важливу роль у формуванні здорового способу життя та фізичного розвитку студентів. Здоров'язберігаючий аспект виявився ключовим, оскільки потребує розвитку не лише фахових навичок у галузі фізичної культури, але й знань про здоров'я, правильного харчування, безпеки під час занять та інших аспектів, що впливають на загальний стан здоров'я. Результати дослідження показали, що багато майбутніх вчителів оцінюють свої професійні компетенції як середні та високі, проте є аспекти, які потребують удосконалення. Зокрема, це стосується здатності адаптувати практичну діяльність до змінних умов та постійного покращення здоров'язберігаючої компетентності. Хоча низьких рівнів було мало, що свідчить про загальний рівень підготовки учасників, проте в аспектах, таких як надання долікарської допомоги та навчання учнів профілактиці захворювань, було помітно менше відповідей на високих рівнях, що вказує на необхідність подальшої роботи. Тому, перспективи нашого дослідження полягатимуть у розробці та впровадженні програми формування фахових компетентностей майбутнього вчителя фізичної культури.

Література

1. Антонова О. Є., Поліщук Н. М. Здоров'язберігаюча компетентність особистості як наукова проблема (аналіз поняття). *Вища освіта у медсестринстві: проблеми і перспективи: зб. статей всеукраїнської науково-практичної конференції* (2011): 27-31.
2. Бабюк С. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої роботи. *Педагогічна освіта: теорія і практика* 1.25 (2018): 8-12.
3. Башавець Н. А. Здоров'язбережувальна компетентність майбутнього фахівця як основа його культури. *Наука і освіта* 1-2 (2013): 120-122.
4. Белікова Н.О. Підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності: теорія та методика : [монографія]. К. : ТОВ "Козарі", 2012. 584 с.

5. Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І. Компетентнісний підхід у сучасній освіті. К.: «КІС». 2004. 112 с.
6. Бойченко Т. Здоров'я як категорія: понятійна специфікація у валеології, медицині і педагогіці. *Вісник Інституту розвитку дитини. Сер.: Філософія, педагогіка, психологія* 35 (2014): 69-75.
7. Воронін Д. Є. "Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті." *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту* 2 (2006): 25-28.
8. Гарбар Д.О. Здоров'язберігаюча компетентність у сучасній освіті: виклики та перспективи для майбутніх вчителів фізичної культури. Матеріали IV Міжнародного науково-спортивного конгресу студентів та молодих вчених «Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії», Чернівецький нац. ун-т. 11-12 квітня 2024 року: 36-40
9. Гринченко І. Б. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичного виховання: досвід європейських країн. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 2014 (42), 39-50.
10. Гуменюк С. Актуальність використання засобів інноваційних технологій у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Physical education, sport and health culture in modern society* 2 (30) (2015): 5-9.
11. Іванова Л. І., Омелчук О. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до роботи зі школярами, які за станом здоров'я належать до спеціальної медичної групи—нагальна потреба сучасності. *Науковий часопис [Національного педагогічного університету імені МП Драгоманова]. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* 3К (2017): 200-203.
12. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) / [За заг. Ред. О. В. Овчарук]. К.: «К.І.С.», 2004. 112 с.: 86–90.
13. Лук'янченко М. І. Особливості організації здоров'язберігаючого освітнього середовища. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах. Запоріжжя* (2012): 118-125.
14. Проценко А.А., Гарбар Д.. Фахова підготовка майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти як актуальна проблема сучасної науки та освітньої практики. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023: (9(169): 135-139. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9\(169\).29](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9(169).29)
15. Сафонов Д.А., Черненко С.А. Професійна підготовка фахівців з фізичного виховання і спорту за кордоном (Сполучені Штати Америки). *Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання* (2020): 312.
16. Успенська В. Розвиток професійної компетентності вчителів основ здоров'я в системі післядипломної освіти. Автореф. дис.... канд. пед. н. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. 2015. 24 с.
17. Шаповалова Т. Г. Здоров'язберезжувальні технології – важливий складник професійної компетентності майбутнього фахівця. *Редакційна колегія* (2023): 216.

References

1. Antonova O. Ye., Polishchuk N. M. (2011). Zdoroviazberihaiucha kompetentnist osobystosti yak naukova problema (analiz poniattia). *Vyshcha osvita u medsestrynstvi: problemy i perspektyvy: zb. statei vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*: 27-31.
2. Babiuk S. (2018). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do ozdorovchoi roboty. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka* 1.25: 8-12.
3. Bashavets N. A. Zdoroviazberezhuvalna kompetentnist maibutnoho fakhivtsia yak osnova yoho kultury. *Nauka i osvita* 1-2: 120-122.
4. Bielikova N.O. (2013). Pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi rehabilitatsii do zdoroviazberezhuvainoi diialnosti: teoriia ta metodyka : [monohrafiia]. K. : TOV "Kozari", 2012. 584 s.
5. Bibik N. M., Vashchenko L. S., Lokshyna O. I. (2004). Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti. K.: «KIS». 112 s.
6. Boichenko T. (2014). Zdorovia yak katehoriia: poniatiina spetsyifikatsiia u valeolohii, medytsyni i pedahohitsi. *Visnyk Instytutu rozvytku dytyny. Ser.: Filosofiia, pedahohika, psykhologhiia* 35: 69-75.
7. Voronin D. Ye. (2006). "Zdoroviazberihaiucha kompetentnist studenta v sotsialno-pedahohichnomu aspekti." *Pedahohika, psykhologhiia ta med.-biol. probl. fiz. vykhovannia i sportu* 2: 25-28.
8. Harbar D.O. (2024). Zdoroviazberihaiucha kompetentnist u suchasni osviti: vyklyky ta perspektyvy dla maibutnikh vchyteliv fizychnoi kultury. *Materialy IV Mizhnarodnoho naukovo-sportyvnoho konhresu studentiv ta molodykh vchenykh «Aktualni pytannia fizychnoi kultury, sportu ta erhoterapii», Chernivetskyi nats. un-t. 11-12 kvitnia 2024 roku*: 36-40
9. Hrynchenko I. B. (2014). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannia: dosvid yevropeiskyykh krain. *Zasoby navchalnoi ta naukovo-doslidnoi roboty*, (42), 39-50.
10. Humeniuk S. (2015). Aktualnist vykorystannia zasobiv innovatsiinykh tekhnolohii u fakhovii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury. *Physical education, sport and health culture in modern society* 2 (30): 5-9.
11. Ivanova L. I., Omelchuk O. V. (2017). Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do roboty zi shkoliaramy, yaki za stanom zdorovia nalezhat do spetsialnoi medychnoi hrupy—nahalna potreba suchasnosti. *Naukovyi chasopys [Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni MP Drahomanova]. Serii 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport)* 3K: 200-203.
12. Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti: svitovyi dosvid ta ukrainski perspektyvy (Biblioteka z osvitnoi polityky) / [Za zah. Red. O. V. Ovcharuk]. K. : «K.I.S.», 2004. 112 s.: 86–90.
13. Lukianchenko M. I. (2012). Osoblyvosti orhanizatsii zdoroviazberihaiuchoho osvitnoho seredovyscha. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnikh shkolakh. Zaporizhzhia*: 118-125.
14. Protsenko A.A., Harbar D.. (2023). Fakhova pidhotovka maibutnikh vchyteliv fizychnoi kultury u zakladakh vyshchoi osvity yak aktualna problema suchasnoi nauky ta osvitnoi praktyky. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho*

- universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport): 9(169): 135-139. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9\(169\).29](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9(169).29)
15. Safonov D.A., Chernenko S.A. (2020). Profesiina pidhotovka fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia i sportu za kordonom (Spolucheni Shtaty Ameriky). Pedahohika y suchasni aspekty fizychnoho vykhovannia: 312.
16. Uspenska V. (2015). Rozvytok profesiinoi kompetentnosti vchyteliv osnov zdorovia v systemi pisliadyplomnoi osvity. Avtoref. dys.... kand. ped. n. 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity. 24 s.
17. Shapovalova T. H. (2023). Zdoroviazbezpezhuvalni tekhnolohii – vazhlyvyi skladnyk profesiinoi kompetentnosti maibutnoho fakhivtsia. Redaktsiina kolehiia: 216.

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7\(180\).30](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).30)
УДК: 796.062.4:355.237.3

Романчук С.В.
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту
Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів,
<https://orcid.org/0000-0002-2246-6587>
Ожаревський В.А.
кандидат військових наук, доцент,
старший науковий співробітник науково-дослідного інституту Воєнної розвідки, м. Київ,
<https://orcid.org/0000-0001-6788-5024>
Панькевич Я.А.
доктор філософії, доцент, викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і
спорту Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів,
<https://orcid.org/0000-0003-2869-4115>
Колінько І.А.
начальник навчальної лабораторії кафедри спеціальної підготовки
Національного університету оборони України, м. Київ,
<https://orcid.org/0009-0001-6165-3393>
Пилипчук В.В.
викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Національної академії
сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів,
<https://orcid.org/0009-0001-8597-5338>
Мелешенко О.В.
старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Харківського
національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків,
<https://orcid.org/0000-0002-8304-1857>
Сеник Р.М.
кандидат наук з філософських наук,
начальник навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України, м. Львів,
<https://orcid.org/0009-0004-5612-5133>

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ – ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОГО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ (НА ПРИКЛАДІ ФАХІВЦІВ ІНЖЕНЕРНИХ ВІЙСЬК)

Анотація. Фізична підготовка військовослужбовців завжди була предметом досліджень фахівців Збройних Сил України. Вона розглядалась дослідниками у різних аспектах. Найбільш ґрунтовно розглянута проблема оптимізації організації фізичної підготовки майбутніх курсантів вищих військових навчальних закладів України. Основу практичного навчання виконання завдань бойового забезпечення дій інженерних військ складає послідовне відпрацювання завдань та нормативів у ході тактичних занять і навчань відповідно до програми фахової підготовки та спеціалізації.

Військово-професійне навчання курсантів інженерного профілю у сучасному ВВНЗ відбувається в умовах постійного зростання обсягу інформації, високого рівня відповідальності за результати навчання, значного нервово-емоційного й інтелектуального напруження. Для визначення готовності курсантів до виконання завдань за призначенням існують розроблені спеціальні нормативи практичних дій, виконання яких дає інформацію про якість спеціальної підготовленості майбутніх спеціалістів.

Більш якісне оволодіння спеціальними військово-професійними навичками і виконання бойових завдань на необхідному рівні забезпечується високим рівнем фізичної підготовленості. Важливе значення також мають здібності людини до тонкої координації рухів руками, розвинене відчуття часу, простору й силових напружень.

Фахівці інженерних військ належать до одного з дуже важливих родів Сухопутних військ Збройних Сил України. Військово-професійна діяльність особового складу інженерних підрозділів та військовослужбовців пов'язана з керуванням спеціальними машинами та механізмами, їх обслуговуванням, що у свою чергу вимагає переважного